

Forslag til forespørgselsdebat om, hvad vi kan gøre for at nedbringe den personfarlige kriminalitet

(Medlem af Inatsisartut, Justus Hansen, Demokraterne)

Svarnotat

(Naalakkersuisoq for Sundhed, Sociale Anliggender og Justitsområdet)

Tak til medlem af Inatsisartut Justus Hansen, Demokraterne, for at tage initiativ til denne forespørgselsdebat.

Som forslagsstilleren påpeger, har vi i Grønland et stort problem med personfarlig kriminalitet. Dette problem skal tages seriøst, og det er nødvendigt, at alle myndigheder arbejder sammen. Det er vigtigt, at vi kontinuerligt fokuserer på, at vi som samfund ikke accepterer vold, overgreb eller andre former for personfarlig kriminalitet.

Vi er nødt til at bryde det tabu, der eksisterer omkring personfarlig kriminalitet. Det er ikke rart at tale om de store problemer med vold og seksuelle overgreb, der findes i vores land, men det er desværre fakta, som vi ikke kan løbe fra.

I næsten alle sager om personfarlig kriminalitet er alkohol indblandet. Det er vigtigt, at vi her i landet har en tydelig alkoholpolitik, og at vi lærer vores børn og unge at have en fornuftig tilgang til indtag af alkohol.

De høje statistikker på personfarlig kriminalitet hænger unægtelig også sammen med de store sociale problemer, som vores land har. Også i forhold til de sociale problemer er alkoholindtagelse en faktor. Nedbringelse af personfarlig kriminalitet skal derfor ske gennem forebyggende og kriminalpræventive indsatser, ikke gennem hårdere straffe.

Flere myndigheder har allerede et stort fokus på denne problematik og flere indsatser er ved at blive sat i værk.

I Rådet for Grønlands Retsvæsen har man de sidste to år haft fokus på nedbringelse af personfarlig kriminalitet, bl.a gennem dage med temadrøftelser om seksuelt misbrug af børn og vold og overgreb med særligt fokus på unge og kvinder.

Til disse møder drøftede samtlige myndigheder, hvilke udfordringer de oplever på området, og hvordan myndighederne gennem et bedre samarbejde kan løse disse problematikker. Under begge temaer er det blevet drøftet, hvordan samarbejdet kan styrkes, både inden for forebyggelse, efterforskning, retsforfølgelse og resocialisering.

Blandt andet har Grønlands Politi oplyst at de har styrket indsatsen over for bekæmpelsen af personfarlig kriminalitet og seksualforbrydelser. Det er sket gennem en prioritering af flere ressourcer til medarbejdere, der udelukkende beskæftiger sig med forebyggende og kriminalpræventivt arbejde.

Naalakkersuisut har flere tiltag til at bidrage til bekæmpelsen af personfarlig kriminalitet.

På denne samling er der allerede blevet præsenteret et forslag til lov om ændring af kriminalloven og retsplejeloven vedrørende seksualforbrydelser. Naalakkersuisut præsenterede tidligere i år også overgrebspakken Killiliisa, som gennem sit fokus på bekæmpelse af seksuelle overgreb også bekæmper personfarlig kriminalitet.

Forslagsstilleren nævner, at en af de indsatser der ønskes, er hurtigere rettergang og afsoning. I denne forbindelse kan det nævnes, at Naalakkersuisut allerede i år har anmodet Justitsministeriet om at tage initiativ til ændring af retsplejeloven for Grønland, så der gives mulighed for brugen af straksdomme i tilståelsessager. I samme omgang er Justitsministeriet blevet orienteret om, at Naalakkersuisut ønsker indførelse af udeblivelsesdomme med henblik på at sikre en hurtigere behandling af kriminalsager ved domstolene.

Naalakkersuisut vil samtidig henlede opmærksomheden på, at der ikke opereres med straf eller strafferammer i Grønland. Det er domstolene som uafhængigt fastsætter foranstaltninger fra sag til sag. Domstolenes vurdering sker på grundlag af gerningsmandens samlede personlige forhold. Et opgør med dette vil gå imod retsvæsenkommissionens anbefalinger og vil være at gøre op med gerningsmandsprincippet, som er helt grundlæggende i det grønlandske samfund.

At der allerede er iværksat flere initiativer betyder ikke, at vi kan anse problemet for håndteret.

Kriminalstatistikken viser dog, at der generelt er nedgang i kriminaliteten. Blandt andet har anmeldelsestallene inden for berigelseskriminalitet aldrig været lavere end på nuværende tidspunkt. Også inden for ungdomskriminaliteten ses en positiv udvikling. Ifølge årsstatistikken fra Grønlands Politi er ungdomskriminalitet i løbet af de sidste 5 år faldet med 24 %.

Når det er muligt at knække kriminalitetskurven vedrørende berigelseskriminalitet og ungdomskriminalitet, er det derfor vigtigt at se på, om der er noget i den tilgang man har brugt her, som kan bruges i arbejdet med at nedbringe personfarlig kriminalitet.

Som tidligere nævnt er alkohol en tilstedeværende i næsten alle sager om personfarlig kriminalitet, hvorfor Naalakkersuisut finder det interessant at høre de enkelte partiers bud på, hvordan vi som voksne bliver forbilleder for vore børn og sikrer, at vores børn og unge får en fornuftig tilgang til indtag af alkohol.

Naalakkersuisut vil også slå fast, at der er en nultolerance over for hashmisbrug. Et hashmisbrug er skadeligt for børn og unges indlæring og giver dem dårligere kår i uddannelsessystemet. Kriminaliteten bliver grovere og mere organiseret. Hashmiljøet er derfor også et problem i statistikken for personfarlig kriminalitet. Der må derfor sættes en stopper for dette, inden problemet bliver endnu større.

Det er en tung opgave, der skal løftes, og vi må derfor alle sammen give en hånd med. Naalakkersuisut, sundhedssystemet, uddannelsessystemet, kommunerne og politiet, vi må alle arbejde sammen, hvis vi skal problemet med personfarlig kriminalitet til livs.

Nedbringelse af personfarlig kriminalitet er ikke et område, hvor man kan forvente en hurtig udvikling. Det er derfor nødvendigt at huske på, at de indsatser, som sættes i gang, skal have tid til at virke.

Der skal ikke herske tvivl om, at Naalakkersuisut har nultolerance over for seksuelle overgreb og vold. Der skal heller ikke herske tvivl om, at vi vil gøre vort bedste for at bekæmpe disse.

Det er vigtigt, at vi alle, både partier og borgere har en forpligtelse til aktivt at deltage i bekæmpelse af personfarlig kriminalitet. Det betyder, at vi alle også har en pligt til at anmelde alle mistanker vi har om seksuelle overgreb og vold begået mod både børn og voksne.

Selvom statistikkerne taler deres sprog, så skal vi huske på alle de gode ting der også gøres.

Med disse ord ønsker Naalakkersuisut en god debat.